

Zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje

Dne:

11. 6. 2013

Bod programu:

10

Věc:

Regionální operační program Severozápad – aktuální informace

Důvod předložení:

Příprava materiálu pro zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje 26. 6. 2013

Nárok na rozpočet Ústeckého kraje:

Bez nároku

Zpracoval:

Ing. Luboš Trojna,
pověřen vedením Odboru kancelář
hejtmána

Předkládá:

Oldřich Bubeníček,
hejtmán Ústeckého kraje

Konzultováno:

JUDr. Simona Hejnová,
vedoucí odboru legislativně-právního

Projednáno v komisi:

usnesení číslo: 12/19R/2013

dne: 11. 6. 2013	hlasování:		
	pro	proti	zdržel se
	9	0	0

Předáno OOKÚ:

13. 6. 2013

Expedováno:**Přílohy:**

1. Dopis premiérovi P. Nečasovi ze dne 24. 4. 2013
2. Dopis ministru financí M. Kalouskovi ze dne 24. 4. 2013
3. Dopis ministru pro místní rozvoj K. Jankovskému ze dne 24. 4. 2013
4. Dopis předsedovi Výboru RRRS SZ P. Navrátilovi ze dne 24. 4. 2013
5. Dopis ředitelce Úřadu RRRS SZ J. Havlicové ze dne 24. 4. 2013
6. Zápis z jednání s vedoucím poradců předsedy vlády T. Vrbíkem ze dne 3. 5. 2013
7. Dopis ministra financí M. Kalouska ze dne 3. 5. 2013, včetně příloh
8. Právní stanovisko advokátní kanceláře Benešová Beránek Blaha ze dne 29. 4. 2013
9. Právní stanovisko advokátní kanceláře KŠD Legal advokátní kancelář s.r.o. ze dne 8. 4. 2013, včetně jeho doplnění ze dne 3. 5. 2013
10. Výstup z jednání s Evropskou komisí ve věci ROP SZ ze dne 29. 5. 2013
11. Dopis ministru financí M. Kalouskovi a ministru pro místní rozvoj K. Jankovskému ze dne

3. 6. 2013

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo Ústeckého kraje po projednání

bere na vědomí

aktuální informaci o situaci Regionálního operačního programu Severozápad dle důvodové zprávy včetně dopisů, zápisů z jednání a právních stanovisek uvedených v přílohách č. 1 - 11 tohoto materiálu.

Důvodová zpráva:

Stručná rekapitulace aktivit realizovaných ode dne 6. 3. 2013 v problematice řešení finanční opravy ROP

Dne 6. 3. 2013 odeslal hejtman dopis ministrovi financí M. Kalouskovi, ve které ho požádal o projednání problematiky finanční opravy a předložil mu návrhy řešení. (odpověď MF obdržel 3. 5. 2013).

Zastupitelstvo rozhodlo dne 25. března o odmítnutí účasti Ústeckého kraje na úhradě navrhované finanční opravy.

Dne 9. dubna požádal hejtman dopisem ministra financí M. Kalouska o relevantní informace vztahující se k finanční opravě vyměřené České republiky v souvislosti s Regionálním operačním programem Severozápad. O výši korekce totiž nebylo ze strany Evropské komise rozhodnuto, jelikož dosud nebylo ukončeno řízení o finanční opravě. Ústecký kraj, po kterém Ministerstvo financí ČR opakovaně a nepodloženě požadovalo uhrazení dvou třetinového podílu finanční opravy, nebyl informován, v jakém stadiu je řízení o navržené finanční opravě, jaké konkrétní kroky uvedené ministerstvo podniklo či podniká s cílem její minimalizace a jaké jsou v této záležitosti dosavadní závěry jednání centrálních orgánů České republiky s Evropskou komisí.

Dne 10. 4. obdrželo MMR českou verzi dopisu Evropské komise z 31. 1. 2013, kterým se zahajuje řízení s Českou o návrhu finanční opravy ROP SZ. To je ten dopis o zahájení řízení, který by mohl vést k finanční opravě, o kterém víme již od ledna tohoto roku a který zde v anglické verzi a neoficiálním českém překladu koluje více než dva měsíce. Od 10. 4. tedy běží dvouměsíční lhůta, kdy se mohou představitelé České republiky vyjádřit k návrhu komise, přezkoumat podklady, které Komisi k tomuto návrhu vedly a případně s návrhem Komise týkající se výše finančních oprav vyslovit souhlas. Pokud tak Česká republika neučiní, bude dále postupování v souladu s čl. 100 Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006.

Finanční oprava je v citovaném dopise navržena EK z důvodu

1) nedostatků v plnění požadavků stanovených v článku 60 a), b), g) Nařízení (ES) č. 1083/2006 a v člancích 13.2-13.4 Nařízení (ES) č. 1828/2006 - ověřování prováděná řídicím orgánem;

2) nedostatků v plnění článků 62.1, 98.2 a 98.4 Nařízení (ES) č. 1083/2006 a článků 16-17, 23 c) a přílohy č. IV Nařízení (ES) č. 1828/2006 ohledně auditů projektů provedených auditním orgánem;

3) nedostatků v plnění požadavků stanovených v člancích 58 a 62 nařízení (ES) č. 1083/2006 a vzhledem k chybějící nezávislosti Pověřených auditních subjektů a nedostatečnému vedení a doзору Auditního orgánu při auditech prováděných Pověřenými auditními subjekty.

4) nedostatků v plnění článků 58 h), 70(1) b) a 98 Nařízení (ES) č. 1083/2006 ohledně řešení chyb.

Nikde v dopise není naznačena jakákoli odpovědnost krajů za navržené korekce. V důsledku obav z nečinnosti našich národních orgánů a jejich odporu k vyjednávání – na rozdíl od všech

ostatních členských států Evropské unie, které se s velkou chutí dohadují s Evropskou komisí o svá skutečná nebo domnělá práva - byli požádáni naši europoslance o interpelaci v Evropské komisi ve věci postupu Ministerstva financí.

Vedení Ústeckého kraje pozvalo v polovině dubna k jednání všechny žadatele z kraje, kterých se finančně dotýká pozastavení certifikace a proplácení projektů v rámci Regionálního operačního programu Severozápad (ROP SZ). Cílem schůzky je zmapovat situaci konkrétních žadatelů.

Setkání se uskutečnilo 16. dubna a zúčastnilo se ho okolo 40 příjemců, kterým jsou zadržovány platby za realizované projekty v rámci ROP SZ, a to jak města, obce, tak i podnikatelské subjekty a fyzické osoby.

Účastníci setkání na závěr jednání vyzvali vládu České republiky, Ministerstvo financí České republiky, Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky a Regionální radu Regionu soudržnosti Severozápad, aby v souvislosti s pozastavením certifikací a plateb a finanční opravou uplatňovanou vůči České republice dle návrhu Rozhodnutí Evropské komise doručeného 10. dubna 2013, využily veškeré možnosti, které povedou k obnovení dosud zadržovaných, avšak oprávněných dotací žadatelům v Ústeckém kraji a Karlovarském kraji, aktivně jednali o zrealizování finální částky finanční opravy navržené Evropskou komisí a přijali odpovědnost za současnou situaci v Regionálním operačním programu Severozápad.

Také bylo na setkání s žadateli dohodnuto, že hejtman vyzve naše poslance zvolené za Ústecký kraj, aby interpelovali členy vlády ve věci nečinnosti centrálních orgánů při jednání o finanční opravě vůči České republice navržené Evropskou komisí a obrátí se i na europoslance a velvyslance ČR v EU v téže věci.

Ve středu 17. 4. proběhlo jednání Asociace krajů ČR (Michal Hašek, Jiří Zimola a Josef Novotný) s premiérem Petrem Nečasem (dále účast ministrů financí a místního rozvoje) k problematice ROP SZ, na které jsem nebyl hejtman O. Bubeníček pozván.

Co se týká zmíněného jednání Asociace krajů s premiérem, stanovisko premiéra a jeho ministrů bylo takové, že se musí finančně na řešení těchto korekcí podílet kraje, i když kraje předložily argumenty podložené právními rozborů, že po právní stránce odpovědnost na krajích neleží. Nicméně byly navrženy určité alternativní postupy, byly řečeny možnosti dlouhodobé finanční návratné výpomoci ze strany státu. AK ČR navrhla poskytnout tuto pomoc směrem k regionálním radám. Podle ministra financí M. Kalouska je možná dlouhodobá návratná finanční pomoc regionálním radám na zaplacení korekcí, zároveň ale ministerstvo požaduje, aby kraje za půjčku pro regionální rady ručily – což ovšem z právního hlediska nelze neboť kraj ze zákona nesmí ručit za závazky fyzických a právnických osob.

Dne 18. 4. se uskutečnilo zasedání Zastupitelstva Karlovarského kraje, které vyzvalo Výbor Regionální Rady Regionu soudržnosti Severozápad ke zrušení svého usnesení o přijetí korekce, dále zřídilo pracovní skupinu zastupitelstva a té uložilo, aby pokračovala v jednání s ministry o problematice korekce.

Hejtman Karlovarského kraje J. Novotný dne 23. 4. vyzval dopisy premiéra a ministry financí a místního rozvoje, aby rozporovali výsledky auditu Regionálního operačního programu Severozápad a jednali s Evropskou komisí o snížení nařízených korekcí.

Na základě usnesení ZÚK č. 9/5Z/2013 byly odeslány dopisy předsedovi vlády P. Nečasovi, ministru financí M. Kalouskovi, ministru pro místní rozvoj K. Jankovskému, předsedovi Výboru RRRS SZ P. Navrátilovi a ředitelce Úřadu RRRS SZ J. Havlicové s výzvou, kterou ZÚK dne 24. 4. 2013 přijalo.

Na jednání Rady AK ČR dne 26. 4. 2013 ve Zlíně informoval hejtman Ústeckého kraje o usnesení ZÚK č. 9/5Z/2013 a vyzval představitele ostatních krajů, aby požádali poslance, senátory a europoslance k aktivitám při jednání o finanční opravě vůči České republice navržené Evropskou

komisí.

Dne 29. 4. 2013 obdržel hejtman Ústeckého kraje odpověď na svůj dopis od velvyslance ČR při EU M. Povejšila, ve kterém informuje o známém postupu možného vypořádání finanční opravy. Konstatuje, že klíčovými partnery EK pro jednání jsou MMR a MF.

Hejtman Ústeckého kraje obdržel odpověď ministra pro místní rozvoj K. Jankovského ze dne 26. 4. 2013, ve které reaguje na oznámení výsledku rozhodnutí ZÚK ze dne 25. 3. 2013 o odmítnutí finanční opravy. V dopise rovněž uvádí, že dne 17. 4. 2013 obdrželo MMR dopis EK s informací, že členský stát má ještě možnost prostřednictvím přezkoumání dokumentace prokázat, že skutečný rozsah nesrovnalostí je menší, než jak byl posouzen EK. Stanovisko ČR musí být zasláno EK nejpozději do 6. 6. 2013.

Dne 3. 5. 2013 se uskutečnilo jednání s vedoucím poradců předsedy vlády T. Vrbíkem za účasti europoslance R. Falbra, který jednání vyvolal, dále europoslance P. Poce, hejtmana Ústeckého kraje a předsedy Výboru RRRS SZ P. Navrátila. Na základě shrnutých faktů nabízejí reprezentanti regionu předsedovi vlády následující řešení:

Varianta 1) - Vláda poskytne závazné právní stanovisko, že kraje mohou korekce zaplatit, aniž by za tento úkon byly trestně právně odpovědné. Na základě této skutečnosti by o dané věci mohla zastupitelstva obou dotčených krajů znovu jednat.

Varianta 2) - ČR zahájí jednání s EK o uplatnění Článků 99 -100 Nařízení Komise č. 1083, který řeší stav, kdy nedojde k úhradě finančních korekcí stanovených EK. Protože tento článek nebyl doposud aplikován, není zcela jasný jeho výklad. Podle dosavadních jednání Petra Navrátila se zástupci EK je možné tento článek vykládat tak, že finanční korekce budou uplatněny nikoli navýšením částky, ale naopak budou od alokované částky odečteny, nebudou tedy nikým hrazeny a o jejich výši budou sníženy doposud nevyčerpané prostředky ROP Severozápad. Petr Navrátil připravil písemnou žádost o závazné stanovisko k výkladu adresovanou EK a oba přítomní poslanci budou danou záležitost projednávat na schůzce se zástupci EK.

Přítomní požádali T. Vrbíka o zajištění jednání předsedy vlády s ministrem financí a sjednocení postupu při jednání o uplatnění výše zmíněného nařízení Komise. V tuto chvíli je nezbytné, aby MMR ČR přerušilo přípravu na převedení části alokovaných prostředků z ROP Severozápad z důvodu jejich předpokládaného nedočerpání, protože kdyby k tomuto přesunu došlo, uplatnění předchozí Varianty 2 dle článku 99-100 nařízení č. 1083 by nebylo možné.

Dne 3. 5. 2013 obdržel hejtman Ústeckého kraje dopis ministra financí M. Kalouska, jako reakci na dopis hejtmana Ústeckého kraje ze dne 6. 3. 2013, kterým byly zaslány na MF návrhy řešení finanční opravy uložené RRRS SZ. V dopise informuje o krocích, které centrální orgány učinily směrem k EK v dané problematice.

Dne 6. 5. 2013 se uskutečnilo jednání hejtmana Ústeckého kraje s ředitelkou Úřadu RRRS SZ J. Havlicovou o dalším možném postupu při řešení požadavku na úhradu finanční opravy.

Dne 9. 5. 2013 se uskutečnilo jednání Výboru RRRS SZ. Jedním z výstupů bylo, že Výbor připraví žaloby na stát a ministerstvo financí, aby ho u soudu donutili obnovit zablokovaný dotační program ROP Severozápad.

Dne 14. 5. 2013 obdržel hejtman Ústeckého kraje dopis od ministra pro místní rozvoj K. Jankovského, ve kterém reaguje na výzvu, kterou přijalo ZÚK dne 24. 4. 2013. V dopise informuje, že Řídicí orgán ROP SZ ve spolupráci s MMR a MF odeslal dne 7. 5. 2013 dopis na EK, ve kterém žádá o bližší metodický výklad postupu při aplikaci finanční opravy ze strany EK.

Dne 20. 5. 2013 se uskutečnilo jednání hejtmana Ústeckého kraje se senátory a poslanci zvolenými za Ústecký kraj k problematice ROP SZ.

Dne 22. 5. 2013 rozhodla vláda ČR o realokaci 3,1 mld. Kč z ROP SZ s tím, že rozhodnutí musí odsouhlasit Monitorovací výbor, k tomu vydal Ústecký kraj tiskovou zprávu s odmítavou reakcí hejtmana O. Bubeníčka a předsedy Výboru RRRS SZ P. Navrátila.

Dne 22. 5. 2013 byly na zasedání Rady Ústeckého kraje předloženy dva materiály k problematice ROP: „Regionální operační program Severozápad – aktuální informace“ a „Petice Buďte zodpovědní, buďte důslední“. Oba materiály vzala RÚK na vědomí s tím, že materiály budou dopracovány pro jednání Zastupitelstva ÚK dne 26. 6. 2013.

Dne 22. 5. 2013 byla doručena odpověď předsedy Výboru RRRS SZ P. Navrátila na dopis hejtmana O. Bubeníčka ze dne 24. 4. 2013, ve kterém ho informoval o závěrech ZÚK 24. 4. 2013.

Dne 23. 5. 2013 se uskutečnilo zasedání Rady AK ČR, na kterém byla též projednána problematika ROP. Hejtmani opětovně vyjádřili názor, že finanční opravy ROP (nejen SZ) by měl uhradit stát. Podle předsedy AK ČR M. Haška je dosavadní odmítavý postoj vlády brutálním rozpočtovým nátlakem na kraje.

Dne 27. 5. 2013 byla odeslána odpověď na dopis náměstka ministra financí J. Gregora, ve které reaguje na jednání ZÚK dne 24. 4. 2013 k problematice ROP. V odpovědi hejtman O. Bubeníček konstatoval, že veškeré výzvy Ústeckého kraje k věcnému jednání o úhradě finanční opravy směrem k centrálním orgánům, stejně tak konkrétní návrhy Ústeckého kraje ke způsobu úhrady, zůstaly nevyslyšeny.

Ve dnech 27. a 28. 5. 2013 se uskutečnila videokonference hejtmanů k problematice ROP. Hejtmani opakovaně odmítli požadavek centrálních orgánů na hrazení finančních oprav (korekcí) z rozpočtu krajů a dohodli se na společném postupu vůči centrálním orgánům.

Dne 29. 5. 2013 se v Bruselu uskutečnilo jednání s komisařem Evropské komise pro regionální rozvoj J. Hahnem, které vyvolali europoslanci R. Falbr a P. Poc a kterého se zúčastnil i předseda Výboru RRRS SZ P. Navrátil. Z pohledu EK je nejlepším možným řešením, které jako jediné zajistí další pokračování ROP SZ, aby Česká republika akceptovala stanovené korekce a stát s kraji došel k dohodě, z jakých zdrojů budou potřebné finanční prostředky použity; otázku zdrojů pro úhradu korekce však Komise považuje za interní záležitost České republiky. Podle zásady sdíleného řízení je to členský stát, který odpovídá za rozhodnutí, jakým způsobem bude v případě navržených korekcí na vnitrostátní úrovni postupovat. V případě, že tedy nedojde ke shodě a Česká republika nenajde zdroj k „úhradě“ požadovaných korekcí do ROP Severozápad, a tedy oficiálně neakceptuje korekce stanovené Evropskou komisí, dojde k situaci, která bude řešena článkem 100 nařízení EK č.1083. Ten hovoří o možnosti, že původně alokované prostředky ROP Severozápad budou sníženy o částku ve výši stanovené korekce a program by pak mohl se zbylými prostředky dále disponovat. S ohledem na blížící se konec programovacího období je však téměř jisté, že než by podle všech schvalovacích procedur a jednání mezi ČR a EK došlo k tomuto řešení, nastane doba, kdy díky pravidlu N+2 a N+3 pro vyhlášení výzev stejně zbylé prostředky nebude možné vyčerpat. Zástupci komise se při jednání rovněž vyjádřili skepticky k účelnosti přesunu finančních prostředků z ROP SZ do jiných regionálních operačních programů, neboť jsou přesvědčení, že podle jich takový přesun vyústí v situaci, kdy ani ROPy, které následně tyto prostředky získají, je nebudou moci plně vyčerpat - opět s ohledem na pravidlo N+2, N+3.

Dne 3. 6. 2013 odeslal hejtman O. Bubeníček dopis ministru financí M. Kalouskovi a ministru pro místní rozvoj K. Jankovskému s výzvou k neprodlenému řešení otázky korekcí v souladu platnými právními předpisy. V dopise hejtman zdůraznil, že pokud MF a MMR nemají další relevantní argumenty, které by mohly ze strany EK navrženou korekci snížit, což ostatně jejich předchozí přípisy potvrzují, neměla by Česká republika jakkoliv otálet s uzavřením dohody s EK na navržených korekcích. Dále v dopise upozornil, že případné škody, které Ústeckému kraji vzniknou z důvodu, že dohoda o korekcích nebude neprodleně uzavřena, bude Ústecký kraj po ČR vymáhat. Rovněž v dopise požádal o informaci o postoji MF a MMR v této věci, a to ve lhůtě dvou týdnů, neboť se jedná se urgentní záležitost.

Výbor regionální rady dne 4. 6. 2013 přijal usnesení, jímž akceptoval korekce stanovené Evropskou komisí za nedostatky zjištěné v ROP SZ. Toto rozhodnutí tak nahradilo původní

usnesení, kdy souhlas s korekcemi byl podmíněn dohodou mezi státem a kraji na zdrojích, z nichž bude o požadovanou korekci ROP SZ navýšen. Protože ke shodě prozatím nedošlo, Evropská komise na jednání iniciovaném europoslanci R. Falbrem a P. Pocem vyjádřila obavu z časové náročnosti projednávání jiných možných postupů a značná část alokace ROP SZ je již vážně ohrožena v souvislosti s pravidlem N+2 a N+3, rozhodl se Výbor regionální rady k této změně. Výbor regionální rady předpokládá, že na základě tohoto usnesení a po vydání souhlasného stanoviska MF ČR Evropská komise obnoví certifikaci a uvolní část prostředků.

Dne 6. 6. 2013 odeslalo Ministerstvo pro místní rozvoj dopis Evropské komisi, v němž oznámilo, že ČR přijímá korekci 2,6 miliardy korun za chyby v Regionálním operačním programu (ROP) Severozápad.